

Του ΜΑΝΟΥ ΔΑΝΕΖΗ*

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι η περίοδος άνδρωσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας συνετελέσθη κατά τη διάρκεια μιας περιόδου οικονομικής παρακμής των ΗΠΑ, καθώς και μιας ευρύτατης πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής αποσύνθεσης της Σοβιετικής Ένωσης.

Η δυνατότητα του νέου αυτού κοινωνικού-πολιτικού και οικονομικού χώρου να αυξάνει ειρηνικά την επιρροή του, διευρύνοντας το ζωτικό του χώρο σε παγκόσμιο επίπεδο, υπήρξε ασφαλώς μια στρατηγική απειλή για τα συμφέροντα των δοκιμαζόμενων βιομηχανικών κοινωνιών των υπερδυνάμεων.

Η ειρηνική αυτή επεκτατικότητα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, έκανε επιτακτική τη σύναψη διμερών συμφωνιών κορυφής μεταξύ των υπερδυνάμεων, προκειμένου να περιοριστεί και ελεγχθεί το «κακό».

Το πρώτο βήμα είχε γίνει στη **Γιάλτα** και το **Πότσδαμ**. Τότε οι μεγάλες δυνάμεις συμφώνησαν σε μια κατάσταση «μη θερμής επαφής», χωρίζοντας τον κόσμο σε σφαίρες επιρροής. Είχαν συνειδητοποιήσει τότε, ότι ένας μεταξύ τους πόλεμος, δεν θα προωθούσε τα βιομηχανικά τους συμφέροντα, αφού θα κατέστρεφε ολοσχερώς και την τεχνική βιομηχανική υποδομή του, και το ανθρώπινο εργατικό δυναμικό.

Το δεύτερο βήμα έγινε πολύ αργότερα και ολοκληρώθηκε στην **Μάλτα**. Οι δύο υπερδυνάμεις, μπροστά στον ευρωπαϊκό, οικονομικό και πολιτικό κίνδυνο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ξεπέρασαν παρωχημένα δόγματα και άφορισμούς. Έτσι πέρασαν σε συμφωνίες κοινών παρεμβάσεων και επεμβάσεων σε όλα τα επίπεδα με στόχο την ανάκτηση του παγκόσμιου ελέγχου.

Κύρια όμως οι δυο υπερδυνάμεις εξάντλησαν κάθε δυνατότητα, προκειμένου να δυναμιτίσουν τη γοργή πορεία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης.

Η Ευρώπης της... προηγούμενης μέρας

Σαν κύριους μοχλούς υλοποίησης αυτού του σχεδιασμού μπορούμε να διακρίνουμε:

α) Την ανακίνηση και υπόθαλψη εθνιστικών και μειονοτικών προβλημάτων.

Για την ιστορία αναφέρουμε τα στοιχεία που παραθέτει ο Γ. Καψής στο βιβλίο του «Στρατηγέ μου ιδιού η φρεγάτα σου» (σ. 132) «...Το 1950 ο Άγγλος πρεσβυτής Πάλερρετ... προειδοποιεί την ελληνική κυβέρνηση ότι αν υποστηρίξει τις διεκδικήσεις των Κυπρίων θα αντιμετωπίσει την δημιουργία... Μακεδονικού προβλήματος».

β. Την ενοποίηση των δυο Γερμανιών. Ήταν δεδομένο ότι ο οικονομικός κολοσσός που θα προέκυπτε, σε συνδιασμό με τον καλλάζοντα, έστω ειρηνικό, επεκτατικό γερμανικό σωβινισμό, θα είχε σαν αποτέλεσμα ή την ακύρωση της Ευρωπαϊκής ενοποίησης, ή την δορυφοροποίηση των ασθενέστερων ευρωπαϊκών κρατών της περιοχής, κάτω από μια γερμανική στέγη.

Προκειμένου όμως να μην καταστεί η Γερμανία μια νέα υπερδύναμη, μέσω αυτών των διευθε-

τήσεων, προωθήθηκε το ρωσικό σχέδιο ενοποίησης της Ευρώπης που προβλέπει σε πρώτη φάση περιφερειακές ομαδοποιήσεις άλλων ευρωπαϊκών κρατών, που θα δρουν σαν αντίβαρο της γερμανικής ισχύος (ΒΗΜΑ 1/4/90).

Σαν παράδειγμα αναφέρουμε ότι μια τέτοια ομαδοποίηση προβλέπετο να περιλαμβάνει τα Σκανδιναβικά κράτη και τις δημοκρατίες της Βαλτικής.

Μετά όλα αυτά, είναι ευκολόνητο γιατί η ευρωπαϊκή κοινότητα προσωθεί την άμεση σύνδεση σχεδόν όλων των δυτικοευρωπαϊκών κρατών, έστω και χωρίς την αναγκαία προπαρασκευή. Μια τέτοια σύνδεση, όπως είναι κατανοητό, θα ανέτρεπε έναν ευρύτερο σχεδιασμό των υπερδυνάμεων που έχει σαν στόχο την ευρωπαϊκή ενοποίηση.

γ. Την ανασυγκρότηση θρησκευτικών μετώπων, που θα έδινε τη δυνατότητα επιρροής πάνω σε φανατισμένες, και ως εκ τούτου ελεγχόμενες μάζες. Μια τέτοια εξέλιξη δημιουργεί σκένυεις μελλοντικών θρησκευτικών, θερμών συγκρούσεων που θα έδιναν την δυνατότητα στις υπερδυνά-

μεις να ελέγχουν αδιάκοπα τις εξελίξεις. Τέλος αναφερόμενοι σε θρησκευτικά μέτωπα δεν θα πρέπει να αγνοούμε τα ενδοχριστιανικά, με κυρίαρχη αιχμή την εκ νέου ρήξη μεταξύ Ορθόδοξης και Καθολικής Εκκλησίας, που κατά τα ιρλανδικά πρότυπα θα μπορούσε να διχάσει την κοινωνική ενότητα μιας ενιαίας Ευρώπης.

δ. Την αποσταθεροποίηση της πολιτικής και κοινωνικής ζωής των ασθενέστερων Ευρωπαϊκών κρατών, και, τον παραμερισμό των πολιτικών δυνάμεων που διάκινται φιλικά προς ευρωπαϊκά κέντρα αποφάσεων, προς όφελος υπό ίδρυση, η ενέργεια πολιτικών σχηματισμών ή προσώπων που θα ελέγχοντο εξολοκλήρου από τις ΗΠΑ ή την Σοβιετική Ένωση.

Με την πρακτική αυτή του **Δούρειου Ίππου,** πίστευαν σε μια μελλοντική αποδυνάμωση της ευρωπαϊκής ισχύος.

Το δόλωμα στο αγκίστρι του εξωκοινοτικού παράγοντα δελεάζει. Η τύχη της ενιαίας Ευρώπης εξαρτάται από το μέγεθος της ευφύιας ή της αφέλειας, κύρια των αναπτυσσόμενων βιομηχανικά χωρών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

* Ο Μάνος Δανέζης είναι επικουρος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθήνας.